

Спосіб видалення феромагнітних сторонніх тіл м'яких тканин

М. І. Гриценко, Є. М. Гриценко, Л. Ю. Ващук

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична
стоматологічна академія»

Резюме: Запропоновано власний спосіб видалення феромагнітних сторонніх тіл м'яких тканин, при якому на шкіру в проекції стороннього тіла поміщують стерильний постійний магніт, його положення на шкірі є орієнтиром для хірургічного доступу, подальший пошук стороннього тіла виконують після розтину тканин, поміщуючи магніт в рану, з допомогою немагнітного затискача, орієнтуючись на положення магніту в рані. Використання запропонованого способу дозволяє полегшити видалення феромагнітних сторонніх тіл м'яких тканин, скоротити тривалість та травматичність оперативного втручання, уникнути променевого навантаження на пацієнта та медичний персонал.

Проникнення різноманітних сторонніх тіл в м'які тканини досить поширене. Труднощі видалення сторонніх тіл загальновідомі і пов'язані з складністю їх виявлення на операційному столі, що в багатьох випадках обумовлює виконання тривалих та травматичних оперативних втручань. Помилковими є спроби видалення навіть поверхнево розташованого стороннього тіла під місцевою анестезією, тому що при інфільтрації м'яких тканин стороннє

тіло може зміщуватися, а пошук в інфільтрованих тканинах ще більше ускладнюється.

За період з 1988 по 2010 рік в хірургічному відділенні дитячої міської клінічної лікарні м. Полтави знаходилося на лікуванні 164 дитини (101 хлопчик та 63 дівчинки) з сторонніми тілами м'яких тканин, переважно у віці від 7 до 14 років. Найпоширенішими сторонніми тілами були феромагнітні (уламки голок, металічні стержені, уламки металу) – 118 (72%) випадків. Переважною локалізацією сторонніх тіл була нижня кінцівка – 137(83,5%) випадків.

Поширеним способом видалення феромагнітних рентгенконтрастних сторонніх тіл є пошук під постійним рентгенологічним контролем. Недоліками цього способу є променеве навантаження на пацієнта та медперсонал, що особливо небажано в зонах з неблагоприємним радіаційним фоном.

Для полегшення видалення феромагнітних сторонніх тіл м'яких тканин був розроблений власний спосіб (Пат. 51420 U України), що полягає у наступному. Під загальним знеболюванням, після обробки операційного поля, в проекції знаходження стороннього тіла поміщують стерильний постійний магніт, його положення на шкірі є орієнтиром для хірургічного доступу. Подальший пошук стороннього тіла виконують після розтину тканин, помішчуючи магніт в рану, з допомогою немагнітного затискача, орієнтуючись на положення магніту в рані.

З використанням запропонованого способу було видалено сторонні тіла м'яких тканин у 12 пацієнтів. Всі хворі одужали. Ускладнень пов'язаних з використанням способу не було. До впровадження способу середня тривалість операції по видаленню стороннього тіла складала 27 хвилин, але деякі оперативні

втручання тривали декілька годин. Після впровадження способу тривалість операції по видаленню стороннього тіла обмежується 10-15 хвилинами.

Використання запропонованого способу дозволяє полегшити видалення феромагнітних сторонніх тіл м'яких тканин, скоротити тривалість та травматичність оперативного втручання, уникнути променевого навантаження на пацієнта та медичний персонал.